

L'onada de calor, la millor aliada del foc

Amb cada cop més dies secs consecutius i més dies a l'any amb temperatures per sobre de 30 graus, el canvi climàtic agreuja els efectes dels incendis i n'augmenta la intensitat. La calorada d'estos dies manté les Terres de l'Ebre en màxima alerta pel risc d'incendis

Terres de l'Ebre Paula Pedrero

Els termòmetres pugen i el risc d'incendi també. Només en poc més de dos setmanes s'han produït set incendis en territori ebrenc: al Peral·lò (el més important fins dimecres passat), a Ulldecona, a Corbera d'Ebre, un entre Rasquera i Tivissa, a Batea, a Maials (tocant a la Ribera) i el gran incendi que encara crema i va començar a la Torre de l'Espanyol. I és que Terres de l'Ebre és el territori que té més risc d'incendi dins el país català.

Carmel Expósito, cap d'àrea de gestió d'emergència de les Terres de l'Ebre, alerta sobre la situació que patix el territori, que s'agreuja amb l'onada de calor del nord d'Àfrica que assetja el país des d'este dimecres i amb la seva màxima expressió este divendres 28: **"Patim una sequera des de l'hivern passat, va haver-hi molt poca precipitació"**. Abans, el període d'alt risc d'incendis començava a partir del 15 de juny i fins al 15 de setembre. Ara s'ha ampliat i ha passat d'una durada de 3 mesos a 4, començant ja a finals de maig i essent les Terres de l'Ebre la regió catalana on el risc es prolonga més temps. **"Això és una de les causes del canvi climàtic, que agreuja la situació"**, afirma, contundent. **"El que és inèdit no és que hi hagi hagut set incendis, sinó el tipus d'incendi que s'ha produït: creixen més ràpidament que abans i són de més intensitat. Este fet s'explica per l'estat de la terra i dels vegetals, que estan deshidratats i de seguida cremen. Això fa que l'energia que emet l'incendi siga molt superior, el perill augmenta i en dificulta l'extinció"**, explica Expósito.

MESURES ANTIINCENDIS Les principals causes dels incendis són causes naturals (majoritàriament per llamps), negligències (persones que cremen quan no han de cremar) i accidents (com per exemple, de trànsit). Un menor percentatge són provocats. Degut que la situació de risc és bastant intensa, es demana no fer fogueres i evitar cremar branques: no fer cap foc que pugui iniciar un incendi. A més, la gent que vis-

Pla general de dos membres dels Agents Rurals treballant en l'extinció d'un incendi a Batea el 24 de juny. / ACN

LA DADA

7 incendis hi ha hagut al territori en un parell de setmanes

que en entorns rurals ha de preservar les zones properes de les edificacions netes de vegetació per, així, no patir els seus efectes tan directament. També és important extremar la vigilància a les hores de més alta temperatura i evitar circular en llocs per on hi haja incendis forestals. **"Ara els incendis corren més per la seua major intensitat i hi ha un més risc que tallen vies de comunicació. És per això que, en cas d'incendi, és molt important que els ciutadans seguixen les instruccions que reben de bombers o de les forces policials, si cal evacuar, confinar la casa..."**, apunta Expósito. En temporada d'estiu, en territori ebrenc treballen unes 250 persones entre bombers contractats i voluntaris, i estan a l'espera de renovar el parc mòbil.

ACCESSOS AL PORT, TANCATS Coincidint amb l'episodi d'onada de

"Ara els incendis corren més per la seua major intensitat"

Carmel Expósito. ÀREA D'EMERGÈNCIES

calor, Agents Rurals ha tancat l'accés a alguns massissos per risc d'incendi: dijous al Montsec i este divendres els del Montsant i dels Ports de Tortosa-Beseit, els dos dies més complicats amb temperatures màximes. A les Terres de l'Ebre i a la Catalunya Central, la situació d'onada de calor va acompanyada de baixa humitat i de condicions de sequera en la vegetació, que fa que augmente el risc. Protecció Civil manté l'alerta del pla PROCICAT per l'onada de calor i la prealerta del pla INFOCAT per risc d'incendis en 23 comarques. La darrera previsió indica que gairebé totes les comarques de Catalunya superaran el lílindar de temperatures extremes durant tres dies consecutius i el període s'allargarà fins dissabte a l'espera de l'evolució per a diumenge.

Un estudi del Grup d'Anàlisi de Situacions Meteorològiques Adverses (GAMA) de la Universitat de Barcelo-

na, ja advertia l'any passat sobre l'efecte de la pujada de temperatures provocada pel canvi climàtic, que faria augmentar de manera espectacular la superfície afectada per incendis forestals a l'Europa mediterrània.

CANVI CLIMÀTIC I INCENDIS DEVASTADORS Els autors de l'estudi combinaven models que predeïen l'evolució del clima a escala regional amb altres que relacionaven la superfície cremada a l'estiu amb factors meteorològics. Calculaven que si la temperatura mitjana del planeta augmenta un grau i mig, la superfície cremada a finals de segle serà un 40% superior a l'actual. I si en puja tres, la superfície afectada seria el doble de la que es cremaria si les temperatures es mantinguessen com ara.

Pere Quintana, investigador de l'Observatori de l'Ebre, apunta que les temperatures màximes estan augmentant molt. **"La tendència és marcada i és molt clara: a principis del segle XX gairebé no teníem dies de més de 30 graus i ara, en canvi, de dies que se superen els 35 graus en tenim molts cada any"**, explica Quintana. Tot i que en-

ÚLTIMA HORA

S'inicia un vuitè foc a la Terra Alta

Dijous a la tarda, just en el moment del tancament d'esta edició, els Bombers de la Generalitat treballaven en l'extinció d'un altre incendi, que s'havia declarat al terme de Corbera d'Ebre, a molt poca distància del poble de la Fatarella. Cinc dotacions dels Bombers es van desplaçar ràpidament al lloc on es van originar les flames per intentar controlar el més ràpidament possible el foc i evitar la seua propagació. Les temperatures properes als 40°C eren el principal enemic en els primers moments de l'incendi, que es suma als altres set declarats al territori en pocs dies.

caro no s'ha vist una disminució de la mitjana anual de precipitació significativa, en situació de la mateixa precipitació i més calor, la planta necessita més aigua. **"El que sí que hem vist és un augment de dies secs consecutius, cosa que afegeix més dificultats per a la vegetació. El clima ha canviat"**, assegura Quintana.

També hi ha altres factors que afavoreixen un comportament més intens i devastador dels incendis, així com una major propagació, que s'explican pels canvis en la gestió del paisatge. Quintana cita la investigació duta a terme pel Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (COPATE) en el marc del Projecte Life Clinomics, que parla sobre estos canvis. S'expliquen bàsicament per l'augment de parcel·les agrícoles abandonades i pel fet que els boscos estan cada vegada més connectats, trets que afavoreixen que els incendis es propaguen més ràpidament. **"Si les tendències continuen en esta direcció, la cosa pintava malament: calen canvis urgents en les polítiques per a mitigar els efectes del canvi climàtic, així com per a adaptar-nos-hi, per exemple en l'eix de la gestió del paisatge"**.